

บทนำ

ประเทศไทยใน พ.ศ. 2519 มีประชากรรวมทั้งสิ้นประมาณ 43 ล้านคน¹ มีเนื้อที่ของประเทศประมาณ 320 ล้านไร่ เป็นพื้นที่ป่าไม้ประมาณ 118 ล้านไร่หรือร้อยละ 37 ของเนื้อที่ทั้งหมด เคิมใน พ.ศ. 2483 เนื้อที่ป่าไม้มีเหลืออยู่ประมาณร้อยละ 63 ของเนื้อที่ทั้งหมดของประเทศหรือประมาณ 200 ล้านไร่² การที่พื้นที่ป่าไม้ของประเทศลดลงนั้นเพราะพื้นที่ป่าไม้ของประเทศได้ถูกทำลาย ถูกบุกรุกยึดถือและจับจองโดยเฉลี่ยปีละประมาณ 3 ล้านไร่หรือร้อยละ 1 ของเนื้อที่ทั้งหมดของประเทศ ความเสียหายของทรัพยากรธรรมชาติอันสำคัญของประเทศที่ได้สูญหายไปในอดีตที่ค่อนข้างสูงและรวดเร็วเช่นนี้ ทำให้ประเทศไทยซึ่งเคยส่งไม้ออกไปจำหน่ายในตลาดต่างประเทศปีละไม่น้อยในบรรดาทรัพยากรของประเทศที่ส่ง เป็นสินค้าออกด้วยกัน กลับต้องกลายมาเป็นผู้ส่งไม้จากต่างประเทศเข้ามาใช้ภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้นกว่าการส่งออกทุกปี โดยลำดับตลอดมา (ตารางที่ 1)

¹สำนักงานสถิติแห่งชาติ

²อนอม เปรมรศมี และ ประคิษฐ์ อูราสุข, ป่าไม้ การสนทนาเนื่องในวันปลูกต้นไม้ประจำปีของชาติ กรมประชาสัมพันธ์ 12 กรกฎาคม 2519.

ตารางที่ 1 ปริมาณไม้ประเภทต่าง ๆ ที่ส่งเข้ามาใช้ภายในประเทศมากกว่า
การส่งออก

พ.ศ.	ปริมาณ (ลูกบาศก์เมตร)
2511	14,662
2512	17,269
2513	10,833
2514	28,000
2515	66,405
2516	65,288

ที่มา : กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

มนุษย์นอกจากได้รับประโยชน์ทางตรงจากป่าไม้แล้วยังได้รับประโยชน์ทางอ้อมจากป่าไม้อีก เช่น ทำให้ฝนตกเพิ่มขึ้นและทำให้มีความชุ่มชื้นในอากาศอย่างสม่ำเสมอ ช่วยให้อุณหภูมิของอากาศไม่เปลี่ยนแปลงแตกต่างกันมากนัก ช่วยบรรเทาความรุนแรงของลมพายุ ช่วยให้คนนำลำคลองมีสภาพสมบูรณ์ไม่แห้งผากตลอดปี นอกจากนี้แล้วป่าไม้ยังเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าและเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของมนุษย์อีกด้วย

ทั้ง ๆ ที่ป่าไม้เป็นชุมทรัพย์ากรธรรมชาติที่สำคัญมากต่อการดำรงอยู่ของมนุษย์-ชาติก็ตามแต่ก็ยังมีการทำลายป่าไม้มันอยู่เสมอโดยทั่วไป เพราะในปัจจุบันมนุษย์มีเครื่องมือที่ทันสมัยเพื่อนำมาดางทำลายป่าโดยสามารถที่จะทำให้ป่าราบได้ในเวลาอันรวดเร็ว ซึ่งป่าไม้ที่ถูกทำลายไปนั้นจะคงใช้ระยะเวลาอันยาวนานหลายปีจึงจะสามารถปลูกป่าทดแทนขึ้นมาได้ สำหรับสาเหตุสำคัญที่ทำให้มีการทำลายป่าภายในประเทศกันอย่างกว้างขวางนั้น ก็คือการปล่อยปละละเลยของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบและการจงใจทำลายป่าของผู้ที่มีอิทธิพลเป็นต้น

เมื่อเป็นดังนี้รัฐบาลไทยได้เล็งเห็นว่าถ้าหากปล่อยให้มีการทำลายป่าต่อไปโดยไม่มีกฎหมายและกฎระเบียบจากไม้เป็นไปอย่างไม่ประหยัคต่อไปแล้ว ก็จะทำให้ประเทศต้องประสบกับปัญหาการขาดแคลนไม้เพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณต่อไปในอนาคต เนื่องจากจำนวนประชากรได้เพิ่มมากขึ้นทุกปี การปลูกป่าไม้เพิ่มขึ้นนั้นย่อมจะต้องใช้เวลาและมักจะขัดแย้งกันกับจำนวนพื้นที่เพื่อใช้ในการเกษตรกรรมและการทำไร่ของประชากรที่เพิ่มขึ้นอีกด้วย การที่จะนำผลิตภัณฑ์ซึ่งใช้เทคโนโลยี (Technology) มาใช้ประโยชน์แทนที่ไม้ย่อมจะต้องอาศัยเวลาเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ดังกล่าว ซึ่งจะต้องเสียเวลาและเงินเป็นจำนวนมากที่จะทำให้ผลิตภัณฑ์มีคุณลักษณะและคุณค่าเหมือนกับไม้ได้ ฉะนั้นรัฐบาลจึงได้ส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์จากไม้อย่างเต็มที่และเป็นไปโดยประหยัคมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ กรมวิธีในการใช้ไม้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดและประหยัคนั้นมีหลายวิธีด้วยกัน ซึ่งการผลิตไม้อัดแผ่นเรียบก็เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้นได้

การผลิตไม้อัดแผ่นเรียบของไทยผลิตได้จากการใช้วัตถุดิบอันได้แก่ เศษไม้และพื้น ซึ่งสามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างอื่นก็ได้ เช่น การใช้เป็นเชื้อเพลิงแต่ให้ผลประโยชน์ไม่คุ้มค่าเท่าใดนัก บริษัทผู้ผลิตไม้อัดแผ่นเรียบของไทยมีอยู่ 2 รายด้วยกัน คือ บริษัทไม้อัดไทย จำกัด ดำเนินการผลิตอยู่ในกรุงเทพมหานครรายหนึ่ง กับบริษัทศรี-มหาราชา จำกัด ดำเนินการผลิตอยู่ที่จังหวัดชลบุรีอีกรายหนึ่ง โดยเหตุที่ในระยะเริ่มแรกของการผลิตมีปริมาณของเศษไม้และพื้นซึ่งใช้ เป็นวัตถุดิบอยู่เป็นจำนวนมากแต่ปริมาณการผลิตยังต่ำอยู่ เพราะความต้องการของผู้ใช้ภายในประเทศมีน้อย ต่อมาความนิยมในการใช้ไม้อัดแผ่นเรียบได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว บริษัทผู้ผลิตจึงสามารถขยายปริมาณการผลิตให้เพิ่มสูงขึ้นเพื่อทดแทนการใช้ไม้แปรรูปซึ่งมีราคาสูงกว่าและมีปริมาณการผลิตไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ภายในประเทศ ทำให้ความต้องการใช้ไม้อัดแผ่นเรียบภายในประเทศจึงเพิ่มสูงขึ้นตลอดมา เพราะว่ามีราคาถูกกว่าและได้รับความสะดวกในการใช้งานับประการ ประกอบกับการส่งเสริมของทางราชการไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมการลงทุนหรือการให้ความช่วยเหลือในรูปเงินชดเชยค่าภาษีอากรแก่ผู้ส่งออกและผู้ผลิต เพื่อปฏิบัติการใช้ไม้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดและเพื่อทดแทนการนำเข้า ดังนั้นปริมาณการผลิตไม้อัด

แผนเรียบจึงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตลอดระยะเวลา 5-6 ปีที่ผ่านมา นอกจากเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเร่งรัดพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1-3 ที่ได้มีการลงทุนสร้างถนนหนทางเพิ่มขึ้น เพื่อให้เป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งมีผลทำให้ต้นทุนการขนส่งลดต่ำลง ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วและประหยัดค่าใช้จ่ายกว่าเดิมมาก จึงทำให้บริษัทผู้ผลิตสามารถที่จะขยายปริมาณการผลิตให้เพิ่มสูงขึ้นได้ ซึ่งในขณะเดียวกันตลาดต่างประเทศก็มีความต้องการใช้ไม้อัดแผนเรียบเพื่อสร้างที่อยู่อาศัยและใช้ประโยชน์ในด้านอื่นเพิ่มขึ้นอีกด้วย

ขณะที่ไม้อัดแผนเรียบเป็นสินค้าออกที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในระยะเริ่มแรกและการส่งไม้อัดแผนเรียบออกในอัตราที่ราบรื่นพอสมควร ไม่มีอุปสรรคข้อขัดข้องอันใดจนถึงกับทำให้การผลิตไม้อัดแผนเรียบต้องหยุดชะงัก อย่างไรก็ตาม มิใช่ว่าการจำหน่ายไม้อัดแผนเรียบทั้งในและต่างประเทศจะปราศจากอุปสรรคหรือปัญหาเสียเลยทีเดียว เพราะนับตั้งแต่ พ.ศ. 2517 เป็นต้นมา บริษัทผู้ผลิตเริ่มประสบปัญหาในด้านการผลิต สาเหตุเนื่องมาจากวิกฤตการณ์น้ำมันขึ้นราคาปลาย พ.ศ. 2516 และ พ.ศ. 2517 ทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งสร้างความวุ่นวายให้กับวงการนี้มากอยู่ที่เดียว เกิดการทุบตลาดในตลาดต่างประเทศโดยเสนอขายต่ำกว่าราคา สำหรับตลาดภายในประเทศคู่แข่งกันก็จัดส่งผลิตภัณฑ์ไม้อัดเข้ามาทุบตลาดด้วยเช่นเดียวกัน นอกเหนือไปจากการแข่งขันในด้านราคาและการใช้กับผลิตภัณฑ์ที่ใช้ทดแทนกันได้ด้วยกันแล้ว ปัญหาแรกเนื่องจากประเทศผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ไม้อัดรายใหญ่ ๆ ในเอเชียและโอเชียเนีย เช่น ไต้หวัน เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย ฟิลิปปินส์ ไม่สามารถจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไม้อัดในตลาดต่างประเทศที่เคยส่งซื้อผลิตภัณฑ์ของตนให้มีปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นกว่าปีก่อน ๆ ได้ สาเหตุเพราะว่าราคาและค่าขนส่งเพิ่มขึ้น ประเทศผู้ผลิตเหล่านี้จึงหาทางที่จะระบายผลิตภัณฑ์ไม้อัดของตนเพื่อลดการขาดทุนในผลิตภัณฑ์ดังกล่าว จึงได้ทำการทุบตลาดโดยลดราคาจำหน่ายให้ต่ำกว่าเดิม ในระยะกลางปีเดียวกันนี้ไต้หวันจัดส่งผลิตภัณฑ์ไม้อัดออกทุบในตลาดต่าง ๆ ในราคาต่ำกว่าต้นทุน และในระยะปลายปี ไต้หวัน เกาหลีใต้ทางส่งผลิตภัณฑ์ไม้อัดทุบตลาดในกลุ่มประเทศยุโรป ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย มาเลเซีย

สิงคโปร์และเวียดนามใต้ โดยแย่งขายดีบุกซึ่งกันและกัน แม้แต่ออสเตรเลียก็ส่งไม้เท้าเข้าแย่งตลาดประจำของไทย ทำให้ไม้เท้าของไทยได้รับความกระทบกระเทือนอย่างหนัก โดยเสียตลาดลูกค้าที่สำคัญไป เพราะไม่สามารถสู้กับราคาของคู่แข่งจีนได้ พ.ศ. 2517 นับว่าเป็นปีที่สถานการณ์ไม้เท้าในตลาดโลกปั่นป่วนเป็นที่สุด ประกอบกับญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกาประสบปัญหาทางด้านการเศรษฐกิจจึงลดอัตราการผลิตที่อยู่อาศัยลงกว่าครึ่ง ส่วนตลาดภายในประเทศก็มีการแย่งขายดีบุกกันเอง โดยยอมจำหน่ายในราคาต้นทุนหรือต่ำกว่า ทำให้ พ.ศ. 2518 ปริมาณการผลิตไม้เท้าของไทยและมัลดีการส่งออกลดลง

โดยที่ไม้เท้าไทยเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ประโยชน์กันอย่างกว้างขวาง กล่าวคือนอกจากจะใช้เป็นวัสดุก่อสร้างสำหรับสร้างที่อยู่อาศัยของมนุษย์โดยตรงแล้ว ไม้เท้าไทยยังเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมแปรสภาพซึ่งทำการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมอีกหลายชนิด เช่น เครื่องตกแกงและเครื่องประดับบ้าน ส่วนประกอบของสินค้าอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ภาชนะบรรจุ รวมทั้งใช้ประโยชน์ทางด้านอื่นนานับประการ ทำให้ไม้เท้าไทยเป็นที่ต้องการของตลาดภายในประเทศและต่างประเทศที่มีการก่อสร้างที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วควบคู่กันไปกับผลิตภัณฑ์ไม้ที่ใช้เป็นวัสดุในการก่อสร้างและการที่มีอุตสาหกรรมแปรสภาพเกิดขึ้นและเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ซึ่งใช้ไม้เท้าไทยเป็นวัตถุดิบ ทำให้เกิดความต้องการใช้ไม้เท้าไทยเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว ขณะที่การผลิตไม้เท้าไทยส่วนใหญ่จะผลิตขึ้นมาเพื่อสนองความต้องการใช้ภายในประเทศและอีกส่วนน้อยจะส่งออกจำหน่ายต่างประเทศ ดังนั้นอนาคตของการผลิตและการจำหน่ายไม้เท้าไทยจะแจ่มใสรุ่งเรืองหรือมีเสถียรภาพมากน้อยเพียงใด จะขึ้นอยู่กับความต้องการใช้ไม้เท้าไทยจากตลาดภายในและต่างประเทศเป็นสำคัญ

1. ความเป็นมาของปัญหา

เนื่องจากนโยบายการผลิตไม้เท้าไทยมิได้มีการวางเป้าหมายหรือขอบเขตปริมาณการผลิตไว้อย่างแน่นอน โดยเล็งผลเลิศแง่เดียวว่าผลิตได้เท่าไรก็

สามารถจำหน่ายได้ทั้งหมด ซึ่งมุ่งตลาดภายในประเทศ เป็นสำคัญและตลาดต่างประเทศ เป็นอันบริบูรณ์ เหตุที่ผลิตใหม่มีปริมาณสูงกว่าความต้องการใช้ภายในประเทศ เพื่อจะลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลงและเพื่อหาตลาดในต่างประเทศสำรองเอาไว้ ดังนั้นปริมาณการผลิตส่วนหนึ่งจะส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศเป็นการระบายไม้อัดแผ่นเรียบที่ผลิตขึ้นมา และหาตลาดในต่างประเทศเอาไว้ มีเงื่อนไขนโยบายที่จะมุ่งผลิตเพื่อการส่งออกโดยตรง ทั้งนี้เพราะถ้าไรจากการจำหน่ายภายในประเทศได้รับสูงกว่าการส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ นับเป็นนโยบายที่เสี่ยงต่อความผิดพลาดซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต ทั้งนี้เพราะปริมาณการผลิตไม้อัดแผ่นเรียบของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและเนื่องจากราคาไม้อัดแผ่นเรียบของไทยไม่สามารถจำหน่ายแข่งขันในค่านราคากับคู่แข่งอื่นได้ ส่วนตลาดภายในประเทศมีการแข่งขันในค่านราคาและการใช้กับผลิตภัณฑ์ที่ใช้ทดแทนกันได้ ซึ่งจะทำให้มีอุปทานเหลือล้นเกิดขึ้น (Excess Supply) อย่างมาก เพราะฉะนั้นการขยายปริมาณการผลิตของไทยจึงต้องระมัดระวัง มิฉะนั้นปริมาณการผลิตไม้อัดแผ่นเรียบที่เพิ่มขึ้นจะไม่มีตลาดที่จะรับซื้อไปได้เพียงพอและจะกดดันให้ราคาลดต่ำลงมาได้ ซึ่งจะสร้างความเดือดร้อนให้กับบริษัทผู้ผลิต เพราะโดยเฉพาะการส่งไม้อัดแผ่นเรียบออกของไทยมีปัจจุบันอาศัยตลาดต่างประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญเพียงไม่กี่ประเทศและการขยายตลาดมีปัญหาและอุปสรรคซึ่งเป็นข้อจำกัดอันสำคัญอันหนึ่งในวิถีทางการส่งไม้อัดแผ่นเรียบออกไปจำหน่ายต่างประเทศของไทย นอกจากนั้นยังต้องเผชิญกับการแข่งขันจากประเทศผู้ผลิตอื่น ๆ ในตลาดที่สำคัญดั้งเดิมและมีปัญหาอื่นอีกหลายประการที่ควรจะต้องกล่าวถึง ซึ่งสามารถแยกพิจารณาแต่ละประเด็นออกได้ ดังนี้คือ

1.1 ปัญหาต้นทุนการผลิตสูง

ต้นทุนการผลิตไม้อัดแผ่นเรียบของไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นก็เนื่องมาจากสาเหตุที่สำคัญดังต่อไปนี้ คือ

1.1.1 วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเกิดขาดแคลนและมีราคาเพิ่มสูงขึ้น ทำให้การผลิตไม้อัดแผ่นเรียบต้องหยุดชะงัก ผลิตไม่ได้ตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ ต้นทุนการผลิตจึงเพิ่มสูงขึ้น

1.1.2 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตบางอย่างต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศ และราคาจะสูงขึ้นเสมอ เช่น อะไหล่ของเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตและกาว เป็นต้น

1.1.3 คนทุนจำพวกพลังงานซึ่งได้แก่ น้ำมัน เชื้อเพลิงและค่ากระแสไฟฟ้ามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งต้นทุนค่าแรงงานก็เพิ่มสูงขึ้นด้วย

1.1.4 ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลทำให้ต้นทุนการผลิตไม้อัดแผ่นเรียบของไทยเพิ่มสูงขึ้น เช่น สถานที่ตั้งของโรงงาน การจัดการและดำเนินการผลิต เป็นต้น

1.2 ปัญหาการแข่งขันในด้านการใช้และราคากับผลิตภัณฑ์ที่ไ้ทดแทนกันได้ภายในประเทศ

ผลิตภัณฑ์ไม้ชนิดอื่นซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ไ้ทดแทนไม้อัดแผ่นเรียบได้ใช้ในการนำไปใช้ เป็นวัสดุก่อสร้างหรือเป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมแปรสภาพ ดังนั้นก่อนที่ผู้ใช้จะตัดสินใจเลือกซื้อไม้อัดแผ่นเรียบหรือผลิตภัณฑ์ที่ไ้ทดแทนกันได้อื่นอื่นเพื่อใช้เป็นวัสดุก่อสร้างเป็นสัดส่วนเท่าใด ย่อมขึ้นอยู่กับอัตราส่วนระหว่างราคาของไม้อัดแผ่นเรียบและผลิตภัณฑ์ที่ไ้ทดแทนกันได้อื่นนั้นเป็นสำคัญ ที่จะกำหนดระดับการใช้โดยเปรียบเทียบซึ่งกันและกัน ผลิตภัณฑ์ไม้อัดแผ่นเรียบกับผลิตภัณฑ์ที่ไ้ทดแทนกันได้จึงตกอยู่ในฐานะที่ต้องแข่งขันในด้านการใช้และในด้านการใช้อยู่ตลอดไป นอกเหนือไปจากการแข่งขันระหว่างไม้อัดแผ่นเรียบด้วยกันเองแล้ว ถ้าปีใดราคาผลิตภัณฑ์ที่ไ้ทดแทนกันได้อยู่ในระดับสูงผิดปกติการใช้ไม้อัดแผ่นเรียบ เป็นวัสดุก่อสร้างหรือวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมแปรสภาพจะเพิ่มสูงขึ้นและในทางตรงกันข้ามถ้าไม้อัดแผ่นเรียบมีราคาสูงมากแล้ว การใช้ไม้อัดแผ่นเรียบเป็นวัสดุก่อสร้างหรือวัตถุดิบสำหรับแปรสภาพก็จะลดน้อยลง บริษัทผู้ผลิตจึงได้มีการค้นคว้าและศึกษาในด้านการรวมวิธีการผลิต เพื่อที่จะหาทางลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ วิธีการอันหนึ่งที่ช่วยลดต้นทุนการผลิตได้อย่างแน่นอนและเห็นชัดก็คือ การขยายปริมาณการผลิตให้เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งเป็นมาตรการที่บริษัทผู้ผลิตยอมรับและได้ถือเป็นหลัก เพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิต ซึ่งมีผลทำให้อุปทานผลิตภัณฑ์ไม้อัดทุกชนิดและผลิตภัณฑ์ที่ไ้ทดแทนกันได้กับไม้อัดแผ่นเรียบของไทยมีส่วนเกินความต้องการของตลาดในอภีที่ที่ผ่านมา การแข่งขันในด้านการใช้และในด้านการใช้ระหว่างไม้อัดแผ่นเรียบกับผลิตภัณฑ์ที่ไ้ทดแทนกันได้จึงมีความรุนแรงมากจนถึงปัจจุบันนี้

1.3 ปัญหาการขยายตลาดในต่างประเทศ

ตลาดไม้สักแผ่นเรียบของไทยตั้งแต่อดีตมาส่วนใหญ่อยู่ในเขตภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โอเชียเนียและตะวันออกไกล ประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญและเป็นตลาดประจำไคแก สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ปากีสถาน ฮองกงและญี่ปุ่น ซึ่งเป็นตลาดดั้งเดิมที่สั่งซื้อไม้สักแผ่นเรียบจากไทย สำหรับตลาดอื่น ๆ ก็มี ลาว เวียดนาม ติมอร์ และเม็กซิโกจรมาซื้อบ้างในบางโอกาส ไคแก สหรัฐอเมริกา ไต้หวัน บรูไน ลิเบีย คุเวต เคนยา อิตาลี บาห์เรน ฯลฯ เมื่อการผลิตไม้สักแผ่นเรียบของไทยมีมูลค่าส่งออกเพิ่มสูงขึ้นและมีโครงการที่จะขยายปริมาณการผลิตที่แน่นอน การขยายตลาดจึงนับว่าเป็นนโยบายที่จะต้องสอดคล้องกับปริมาณการผลิตจึงจะทำให้โครงการดังกล่าวสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ตลาดผู้นำเข้าไม้สักแผ่นเรียบที่สำคัญของโลกมีปริมาณการนำเข้ามากที่สุดในโลก ระหว่าง พ.ศ. 2514-2516 นำเข้าปริมาณ 4.06 ล้านเมตริกตัน³ โดยมีประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญหลายประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร เยอรมันตะวันตก เนเธอร์แลนด์ แคนาดา เคนมารัก เยอรมันตะวันออก โปแลนด์ เบลเยียม คานาดา เชคโกสโลวาเกีย อังกฤษและฝรั่งเศส แต่การจำหน่ายไม้สักแผ่นเรียบไปยังประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญของโลกเหล่านี้มีอุปสรรคในเรื่องปัญหาที่อัตราค่าระวางเรือมีอัตราสูงจนเป็นเหตุให้ไม้สักแผ่นเรียบของไทยไม่สามารถแข่งขันกับผลิตภัณฑ์ไม้สักแผ่นเรียบที่มาจากแหล่งผลิตอื่น เช่น สวีเดน ฟินแลนด์ สหภาพโซเวียตรัสเซียและสหภาพแอฟริกาใต้ เนื่องจากประเทศผู้ส่งออกเหล่านี้อยู่ในทำเลที่เหมาะสมกว่าและมีท่าเรือน้ำลึก สามารถใช้เรือบรรทุกขนาดใหญ่ ซึ่งมีขนาดบรรทุกได้ถึง 20,000-40,000 ตัน และใช้ท่าเรือน้ำลึกเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการลำเลียงไม้สักแผ่นเรียบลงเรือ ทำให้เสียค่าระวางเฉลี่ยในอัตรากำหนดที่ประเทศไทย (กรุงเทพฯ) ยังไม่มีท่าเรือน้ำลึกและเรือที่เข้ามารับบรรทุกได้สูง

³คำนวณจาก Yearbook of Forest Product. FAO, Rome, 1961-1972 และ 1962-1973.

7,000-8,000 ตันเท่านั้น เรือขนาดใหญ่ไม่สามารถเข้ามารับบรรทุกสินค้าได้ เพราะ
 วาระค้ำน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาไม่ลึกเพียงพอที่จะให้เรือขนาดใหญ่เข้ามารับบรรทุกสินค้า
 นอกจากนั้นยังเป็นการผิดกฎหมายเจ้าท่าที่ห้ามเรือมีขนาดยาวกว่า 560 ฟุต เข้ามารับ
 สินค้าในแม่น้ำเจ้าพระยา⁴ พ.ศ. 2514 ไทยมีบริษัทเดินเรือเพียง 3 บริษัท มีระวาง
 บรรทุกรวมกันเพียง 68,000 ตัน การที่ประเทศไทยขาดกองเรือพาณิชย์ของตน ทำให้
 สินค้าเข้าที่บรรทุกเรือไทยมีเพียงร้อยละ 0.6 แต่บรรทุกเรือต่างประเทศร้อยละ 99.4
 เช่นเดียวกับสินค้าออกที่บรรทุกโดยเรือไทยมีประมาณร้อยละ 5.2 แต่บรรทุกเรือต่าง
 ประเทศประมาณร้อยละ 94.8⁵ และในปัจจุบันเรือขนาดเล็กนี้มีอยู่น้อยไม่เพียงพอ
 ปริมาณการค้าของประเทศในย่านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และตะวันออกไกล ทำให้
 อัตราการระวางเรือสูงและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นตลอดเวลา ทำให้เสียเปรียบประเทศผู้ส่ง
 ออกอื่น ๆ

กล่าวได้ว่า ปัญหาอัตราการระวางเรือจากไทยไปประเทศผู้นำเข้าที่
 สำคัญสูงและพาณิชย์นาวีของไทยยังไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร จึงเป็นอุปสรรคสำคัญต่อ
 การขยายตลาดไม้สักแผ่นเรียบของไทยเข้าไปยังประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญของโลก ขณะ
 เดียวกันสภาพของท่าเรือกรุงเทพฯ ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการขนส่งมอบสินค้า
 อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ กังนั้น อนาคตของการส่งไม้สักแผ่นเรียบของไทยออก
 ไปจำหน่ายยังต่างประเทศจะต้องพึ่งตลาดดั้งเดิม ถึงแม้ว่าอัตราการระวางเรือจะมีแนว
 โน้มเพิ่มสูงขึ้นกว่าประเทศคู่แข่งขั้นที่สำคัญของไทยก็ตาม

⁴ สายันต์ ปรวิศกร, "การค้าข้าวโพคและอุปสงค์ในตลาดที่สำคัญของประเทศไทย"
 (วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
 2516) (อัครสำเนา).

⁵ เพ็ญพรรณ อนันตประกร, "ประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทย" โครงการอบรมและ
สัมมนาเทคนิคในการส่งสินค้าออกและดูทางการจำหน่ายสินค้าในต่างประเทศ, กรมพาณิชย์-
 สัมพันธ์, หน้า 19.

1.4 ปัญหานโยบายของรัฐบาล

ปัญหาเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลที่สำคัญซึ่งยังไม่สามารถส่งเสริมการผลิตและการจำหน่ายไม้สักแผ่นเรียบทั้งตลาดภายในและต่างประเทศเท่าที่ควร คือ

1.4.1 การสนับสนุนส่งเสริมการส่งไม้สักแผ่นเรียบออกไปจำหน่ายต่างประเทศของรัฐบาลซึ่งได้แก่ การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ส่งออกในทางภาษีอากร โดยให้ผู้ส่งออกได้รับเงินชดเชยค่าภาษีอากรคืนนั้น อัตราเงินชดเชยที่รัฐบาลช่วยเหลือยังไม่เพียงพอที่จะช่วยลดต้นทุนการผลิตให้สามารถส่งออกไปแข่งขันกับคู่แข่งในต่างประเทศได้ รวมทั้งมาตรการอื่น ๆ ของรัฐบาลยังไม่สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตของผู้ผลิตไม้สักแผ่นเรียบได้

1.4.2 รัฐบาลไม่ได้เข้าไปควบคุมคุณภาพในการผลิตไม้สักประเภทต่าง ๆ และผลิตภัณฑ์ที่ใช้ทดแทนกันได้ของบริษัทผู้ผลิตอื่น ๆ ทำให้บริษัทผู้ผลิตบางแห่งผลิตสินค้าคุณภาพต่ำออกมาจำหน่ายต่ำกว่าราคา สร้างความปั่นป่วนให้กับผู้ผลิตไม้สักแผ่นเรียบมาก

ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตและการจำหน่ายไม้สักแผ่นเรียบของไทยที่กล่าวมาทั้งหมด 4 ประเด็นด้วยกัน แต่ละประเด็นล้วนเป็นปัญหาที่สำคัญและน่าสนใจ เพราะฉะนั้นการศึกษาถึงการผลิตและการจำหน่ายไม้สักแผ่นเรียบของไทยจะช่วยให้ทราบแนวโน้มความต้องการใช้ภายในประเทศ แนวโน้มการนำเข้าของตลาดต่างประเทศในอนาคต ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างสำคัญต่อการวางแผนขยายปริมาณการผลิตไม้สักแผ่นเรียบให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดได้

2. การศึกษาวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งผ่านมาแล้ว

การศึกษาวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ทั้งที่เป็นการศึกษาวิจัยของต่างประเทศและของไทย พอจะรวบรวมสรุปได้ดังนี้

2.1 การศึกษาวิจัยและเก็บรวบรวมสถิติขององค์การ เอฟ.เอ.โอ. แห่งสหประชาชาติ

2.1.1 การศึกษาวิจัยขององค์การ เอฟ.เอ.โอ. แห่งสหประชาชาติ พ.ศ. 2501⁶ โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา, ขอบเขตของการศึกษา, ผลของการศึกษา, วิธีการศึกษา, ขอสรรูปและเสนอแนะดังต่อไปนี้

2.1.1.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อจะศึกษาหาคำตอบในหัวข้อต่อไปนี้

- (1) ประเทศหรือภูมิภาคที่ผลิตวัสดุก่อสร้างขึ้นมาสนองความต้องการใช้ภายในประเทศจนเป็นที่เพียงพอแล้ว จะมีบทบาททางด้านการผลิตเป็นอย่างไรต่อไปอีก
- (2) วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเหล่านั้นจะมีกรรมวิธีการผลิตแบบใดที่เหมาะสมและได้รับผลดีที่สุด
- (3) จำนวนของเงินลงทุนและวิธีการที่จะทำการลงทุนและอนาคตของการลงทุนประสบความสำเร็จเจริญรุ่งเรืองแจ่มใส
- (4) วิธีการที่จะทำให้ผู้ใช้เชื่อถือและนิยมในคุณภาพ คุณสมบัติ ตลอดจนโดยไม่เปลี่ยนแปลง เพื่อที่จะได้ขยายตลาดให้กว้างขวางเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ต่อไป

2.1.1.2 ขอบเขตของการศึกษา ศึกษาเฉพาะไม้อัดแผ่น ใยฉนวน (Insulation board) ไม้อัดแผ่น ใยแข็ง (Hardboard or Fibreboard) และ แผ่นฉนวนไม้อัด (Particle board)

⁶Fibreboard and Particle board. FAO, Rome, 1958.

2.1.1.3 ผลของการศึกษา จากการศึกษาเพื่อหาคำตอบ ดังกล่าวดังปรากฏว่า

- (1) ประเทศหรือภูมิภาคที่ผลิตไม้สักแผ่นเรียบ
ขึ้นมาสนองความต้องการใช้ภายในประเทศ
เป็นการเพียงพอแล้ว ก็จะทำการผลิตเพิ่ม
ขึ้นเพื่อส่งออกต่อไป
- (2) วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตโดยทั่วไปซึ่งได้แก่น้ำมัน
นั้น มีกรรมวิธีการผลิต เทคนิควิทยา เครื่อง
จักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตแตกต่างกัน
มากมายหลายแบบ การที่จะคัดสรรหรือให้
คำคอบว่าแบบของกรรมวิธีการผลิตแบบใดที่
จะเหมาะสมหรือได้รับผลดีมากที่สุดรวมทั้ง
ให้ได้รับผลดีทางด้านการจำหน่ายอีกด้วยนั้น
ไม่สามารถที่จะคัดสรรหรือชี้ชัดให้เป็นที่แน่นอน
ว่าควรจะเป็นกรรมวิธีการผลิตวิธีใดวิธีหนึ่ง
โดยเฉพาะ เพราะกรรมวิธีการผลิตไม้สัก
แผ่นเรียบที่ใช้กันอยู่เป็นการผสมผสาน เทคนิค
วิทยา เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต
ตามที่ประเทศผู้ผลิตจะคิดค้นขึ้น ซึ่งมีอยู่
มากมายหลายแบบหลายวิธีการด้วยกัน
- (3) จำนวนเงินลงทุนเมื่อเปรียบเทียบกับ โรงงาน
ผลิตกระดาษในขนาดใกล้เคียงกันแล้ว
โรงงานผลิตไม้สักแผ่นเรียบหรือแผ่นขึ้นไม้สัก
จำนวนเงินลงทุนจะต่ำกว่า ส่วนวิธีการที่จะ
ทำให้การลงทุนและขนาดของการลงทุน

ประสบความสำเร็จเจริญรุ่งเรืองแจ่มใสก็จะ
 ต้องมีการศึกษาและอภิปรายกันถึงจำนวนเงิน
 ที่จะลงทุนและต้นทุนการผลิต ขนาดและสถาน
 ที่ตั้งของโรงงาน การบริหารงาน การเงิน
 ของทางการจำหน่ายและปัญหาทางด้านการ
 ตลาด

- (4) วิธีการที่จะทำให้ผู้ใช้ยี่มั้นและนิยมคุณภาพ
 คุณสมบัติไม่เปลี่ยนแปลง กระทำได้โดยการ
 ปรับปรุง เทคนิควิทยาและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มี
 คุณภาพหรือคุณสมบัติคงที่หรือดียิ่งขึ้น ซึ่งวิธี
 การดังกล่าวจะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ กรรมวิธีใน
 การผลิต การควบคุมคุณภาพขณะผลิตและ
 หลังจากผลิตเสร็จแล้ว ซึ่งจะเป็นวิธีการที่
 จะช่วยสนับสนุนให้สามารถขยายตลาดได้
 กว้างขวางเพิ่มขึ้นต่อไป

2.1.1.4 วิธีการศึกษา โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก
 หน่วยงานของรัฐบาลและเอกชนของประเทศ
 ต่าง ๆ และจากการวิจัยศึกษาจากเอกสารตำรา
 ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.1.1.5 ขอสรุปและเสนอแนะ ประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ
 มีระดับการใช้วัสดุก่อสร้างเหล่านี้แตกต่างกันไป
 ตามภูมิกษณนั้น ๆ และเหตุผลที่สำคัญซึ่งทำให้การ
 ใช้ทอหัวเพิ่มสูงขึ้นก็คือ การมีผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างกัน
 ออกไปหลายคุณภาพและหลายแบบ (Diversifi-
 cation of Production) ก็โดยการ เช่น

ให้สามารถป้องกันไฟได้ มีความคงทนสำหรับการใช้ทุกรูปแบบ ซึ่งวิธีการเหล่านี้ผู้ผลิตต้องพัฒนาและปรับปรุงในคานทาง ๆ เช่น คุณภาพของการกำจัดน้ำเสีย การเลือกใช้วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต เป็นต้น ส่วนสาเหตุที่ทำให้การใช้คอกั่วต่ำ ก็เนื่องจากบางประเทศจำกัดการนำเข้าหรือใช้วิธีการทางคานสกุลการเป็นเครื่องมือก็คาน นอกจากนี้ต้องแข่งขันกับสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้ทดแทนกันโคที่มีราคาและคุณภาพต่ำกว่า ดังนั้นการส่งไม้คอกั่วเรียบหรือแผ่นขึ้นไม้คอกั่วไปจำหน่ายยังประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ราคาจำหน่ายไม่ควรที่จะสูงกว่าผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ใช้ทดแทนกันโคมากนัก

2.1.2 จากการเก็บรวบรวมสถิติขององค์การ เอฟ.เอ.โอ. แห่งสหประชาชาติระหว่าง พ.ศ. 2504-2516⁷ เกี่ยวกับการผลิตและการจำหน่ายไม้คอกั่วเรียบของโลก ซึ่งสามารถสรุปเรื่องที่สำคัญโค ดังต่อไปนี้

ก. แหล่งผลิตที่สำคัญ โคแก่ สหรัฐอเมริกา สวีเดน สหภาพโซเวียต กรีซ คาเนกา ญี่ปุ่น เยอรมันตะวันตก ฟินแลนด์ โปแลนด์ ฝรั่งเศส นอร์เวย์ และออสเตรเลีย

ข. ประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญ โคแก่ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร เยอรมันตะวันตก เนเธอร์แลนด์ เคนมารค เยอรมันตะวันออก โปแลนด์ เบลเยียม คาเนกา เชคโกสโลวาเกีย ฮังการีและฝรั่งเศส

⁷Yearbook of forest Product. op. cit.

ค. ประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ สวีเดน ฟินแลนด์ สหภาพ-
โซเวียตรัสเซีย คานาดา สหภาพอัฟริกาใต้ บราซิล ฝรั่งเศส โปแลนด์ ภูมาเนีย สหรัฐ
อเมริกา ออสเตรเรียและเบลเยียม

ง. ประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญในเอเชียและโอเชียเนียจาก
ประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ มาเลเซีย นิวซีแลนด์ เวียดนามใต้
ออสเตรเรียและไทย

จ. ประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญไปยังประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญใน
เอเชียและโอเชียเนีย ได้แก่ ออสเตรเรีย ภูมาเนีย สวีเดน โปแลนด์ สหรัฐอเมริกา
ฟินแลนด์ สหภาพอัฟริกาใต้ บราซิล ฝรั่งเศสและคานาดา

2.2 การศึกษาวิจัยของกองเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม
พ.ศ. 2517⁸ ซึ่งสรุปวัตถุประสงค์ของการศึกษา ขอบเขตของการศึกษา ผลของการ
ศึกษา วิธีการศึกษา ได้ดังนี้

2.2.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์
จากไม้อย่างเต็มที่และเป็นไปโดยประหยัดมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพื่อหยุดยั้งมิให้
การบุกรุกหรือทำลายป่าเพิ่มมากขึ้น

2.2.2 ขอบเขตของการศึกษา ศึกษาเฉพาะไม้อัดสลับชั้น (Ply-
wood) และไม้อัดแผ่นเรียบเกี่ยวกับเรื่องการผลิตและการจำหน่ายในตลาดภายในประเทศ
และต่างประเทศ

006300

2.2.3 ผลของการศึกษา ปรากฏว่าประเทศไทยสามารถผลิตไม้อัดได้
เพียงพอกับความต้องการใช้ภายในประเทศและสามารถส่งออกจำหน่ายต่างประเทศ
โดยมีปริมาณและมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นตลอดมาซึ่งสามารถทดแทนการนำเข้าได้ แต่ปัญหาที่

⁸ กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, ไม้อัด ตุลาคม 2517
(เอกสารอัดสำเนา).

สำคัญต่อการผลิต คือ ไม้ซุงที่มีคุณภาพดีซึ่งเป็นวัตถุดิบสำหรับการผลิตไม้อัดเริ่มขาดแคลน รวมทั้งการ น้ำมันและค่าแรงโคเพิ่มสูงขึ้นประมาณร้อยละ 20 โดยเฉลี่ยเมื่อเปรียบเทียบกับรอบปีที่แล้ว สำหรับปัญหาการจำหน่ายกับต่างประเทศต้องแข่งขันกับคู่แข่งชั้นที่มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่า เพราะนอกจากต้นทุนการผลิตของไทยจะเพิ่มสูงขึ้นแล้ว ค่าระวางเรือยังเพิ่มสูงขึ้นอีกประมาณร้อยละ 10 เมื่อเปรียบเทียบกับรอบปีที่แล้ว

2.2.4 วิธีการศึกษา ทำการศึกษาโดยเก็บข้อมูลจากวิสาหกิจผลิต และจากเอกสารของทางราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

2.3 การศึกษาวิจัยของกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2519⁹ ซึ่งพอสรุปวัตถุประสงค์ของการศึกษา ขอบเขตของการศึกษา ผลของการศึกษา วิธีการศึกษา และข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

2.3.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- (1) เพื่อส่งเสริมให้มีการนำเอาทรัพยากรธรรมชาติ คือ ไม้ซุงมาแปรรูปเป็นสินค้าไม้อัดเพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยให้สนองความต้องการใช้ภายในประเทศอย่างเพียงพอและเพื่อทดแทนการนำเข้ารวมทั้งส่งเสริมให้มีการส่งไม้อัดออกไปจำหน่ายต่างประเทศในราคาและคุณภาพที่สามารถแข่งขันกับคู่แข่งชั้นได้
- (2) เพื่อศึกษาถึงภาวะการผลิตและการจำหน่ายของตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ

⁹สุทรทิพย์ บุญชูทอง, "การผลิตและการค้าไม้อัด" เอกสารวิจัยสินค้าและการตลาด ฝ่ายวิจัยสินค้าอุตสาหกรรม กองวิจัยสินค้าและการตลาด กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์.

(3) เพื่อศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ โดยหาทางแก้ไข
ปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว

2.3.2 ขอบเขตของการศึกษา จะศึกษาเฉพาะสินค้าไม้สัก 3 ชนิด
คือ ไม้สักสลัชั้น ไม้สักแผ่นเรียบ และแผ่นชิ้นไม้สัก การศึกษาจะเน้นหนักถึงภาวะการ
ผลิต การจำหน่าย ปัญหาکانการผลิตและการจำหน่ายของไทย

2.3.3 ผลของการศึกษา พบปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นดังนี้

ก. ปัญหาکانการผลิต

(1) บางขณะปริมาณไม้ซึ่งมีไม่เพียงพอกับความต้องการ
และคุณภาพส่วนใหญ่ไม่ไคมาตรฐาน การผลิตจึง
ต้องหยุดงักและผลิตไม่ไคตามเป้าหมาย

(2) ราคาวัตถุดิบและต้นทุนจำพวกพลังงานมีแนวโน้มเพิ่ม
สูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง

ข. ปัญหาการตลาดภายในประเทศ

(1) ปริมาณการผลิตไม้สักสูงกว่าความต้องการใช้ภายใน
ประเทศ จึงทำให้ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายแข่งขันกัน
จำหน่ายในคานราคาและการจำหน่าย

(2) มีโรงงานบางแห่งผลิตไม้สักคุณภาพต่ำออกจำหน่าย
ในราคาถูกลง สร้างความปั่นป่วนให้กับสินค้าไม้สัก

ค. ปัญหาการตลาดต่างประเทศ

(1) อัตราการว่างเรือส่งและเพิ่มขึ้นอยู่เสมอ ทำให้
เสียเปรียบประเทศผู้ส่งออกอื่น ๆ ที่เป็นคู่แข่ง
ของไทย

(2) การจำหน่ายไม้สักของไทยไม่สามารถจำหน่ายแข่งขัน
กับราคาของประเทศคู่แข่งได้

2.3.4 วิธีการศึกษา ศึกษาจากการสำรวจข้อมูลโดยสอบถามจากบริษัท
ผู้ผลิตโดยตรงและจาก เอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งของทางราชการและเอกชน

2.3.5 ข้อเสนอแนะ

- (1) ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ช่วยเหลือในการจัดสรรไม้ซุงที่มีคุณภาพได้มาตรฐานจำหน่ายให้แก่ผู้ผลิตในปริมาณที่เพียงพอและราคาสมเหตุผล
- (2) รัฐบาลควรพิจารณาลดภาษีอากรวัตถุดิบ เช่น กาว เป็นต้น
- (3) รัฐบาลควรให้ไม้อัดเป็นสินค้าที่อยู่ในข่ายได้รับการส่งเสริมการลงทุน
- (4) รัฐบาลควรควบคุมคุณภาพไม้อัดของโรงงานผู้ผลิตทุกแห่ง และควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบที่ผลิตขึ้นภายในประเทศ รวมทั้งส่งเสริมทางคานเทคนิควิทยาคานการผลิตแก่โรงงานที่เริ่มกิจการใหม่
- (5) ควรได้มีการรวมกลุ่มระหว่างผู้ผลิตและผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ไม้ซุง โดยจัดตั้งในรูปแบบของสมาคม ชมรม และอื่น ๆ เพื่อจะได้ร่วมกันหามาตรการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้านการผลิตและการจำหน่ายที่กำลังประสบอยู่ และเพื่อให้มีอำนาจในการร้องเรียนต่อรัฐบาลในการขอความช่วยเหลือตลอดจนสามารถที่จะร่วมกันต่อรองกับชมรมการเดินเรือมิให้ขึ้นค่าระวางในอัตราที่สูงจนเกินควร

2.4 จากการศึกษาของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2519¹⁰ ซึ่งพอสรุปวัตถุประสงค์ของการศึกษา ขอบเขตของการศึกษา ผลของการศึกษา วิธีการ

¹⁰ วัฒนา สดวโรภิม, ผลิตภัณฑ์ไม้ : ปัญหาและความต้องการ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย 17 พฤษภาคม 2519 (เอกสารอัครสำเนา).

ศึกษา และขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

2.4.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อศึกษาถึงปัญหาการจำหน่ายและความต้องการของตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ

2.4.2 ขอบเขตของการศึกษา ศึกษาเฉพาะไม้อ้อสลับชั้นและไม้อ้อแผ่นเรียบ

2.4.3 ผลของการศึกษา พบว่าความต้องการไม้อ้อสลับชั้นและไม้อ้อแผ่นเรียบในตลาดต่างประเทศลดลง เป็นเพราะภาวะเศรษฐกิจซบงักงันและเกิดภาวะเงินเฟ้อ ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการผลิตไม้อ้อภายในและต่างประเทศ ปริมาณการผลิตไม้อ้อสลับชั้นและไม้อ้อแผ่นเรียบของบริษัทไม้อ้อไทยซึ่งเป็นผู้ผลิตที่สำคัญของไทยใน พ.ศ. 2518 ลดลงจากปีก่อน เนื่องจากขาดแคลนวัตถุดิบและราคาก็เพิ่มสูงขึ้นประมาณร้อยละ 20 ไม้อ้อที่ผลิตได้ส่วนใหญ่จะจำหน่ายให้แก่ผู้ใช้ภายในประเทศ มากกว่าการส่งออกจำหน่ายต่างประเทศ สำหรับประเทศผู้นำไม้อ้อแผ่นเรียบเข้าที่สำคัญก็มี สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฮองกง ปากีสถานและมาเลเซีย แต่การส่งไม้อ้อแผ่นเรียบออกต้องประสบปัญหาการแข่งขันในด้านราคากับประเทศคู่แข่งที่สำคัญ เช่น ออสเตรเลีย เกาหลีใต้ ไต้หวันและฟิลิปปินส์

2.4.4 วิธีการศึกษา ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยสอบถามจากบริษัทผู้ผลิตโดยตรงและจากการศึกษาวิจัยจากเอกสาร ข้อมูลของทางราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

2.4.5 ข้อเสนอแนะ ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า เคนยา ซึ่งเป็นศูนย์กลางการค้าในกลุ่มประเทศแอฟริกาได้สั่งซื้อไม้อ้อจากประเทศต่าง ๆ ในยุโรปและเอเชียเป็นจำนวนมาก ถ้าหากประเทศไทยสามารถแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ในด้านราคาและคุณภาพได้แล้ว เคนยาน่าจะกลายมาเป็นตลาดที่สำคัญแห่งใหม่ของไทยในอนาคตก็เป็นได้

3. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษาเกี่ยวกับการผลิตและการจำหน่ายไม้อ้อแผ่นเรียบของไทยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์มุ่งที่จะศึกษาถึงต้นทุนการผลิต ภาวะการจำหน่ายไม้อ้อแผ่นเรียบตลาดภายใน

ประเทศและตลาดต่างประเทศ ความช่วยเหลือของรัฐบาลในการส่งออกและจะศึกษา แนวโน้มความต้องการไม้แฉกแผ่นเรียบตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศในอนาคต เป็นสำคัญ ดังนั้น การศึกษาในหัวข้อดังกล่าวจึงพอจะสรุปหัวข้อที่จะศึกษาได้ดังนี้ คือ

3.1 ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับไม้แฉกแผ่นเรียบทั่ว ๆ ไป เพื่อให้ทราบถึงความหมายและประเภทของไม้แฉกแผ่นเรียบ ที่มาของวัตถุดิบ กรรมวิธีและเครื่องจักรกลที่ใช้ในการผลิต คุณสมบัติ ประโยชน์ตลอดจนหลักในการใช้ไม้แฉกแผ่นเรียบ

3.2 ศึกษาภาวะการผลิตและการจำหน่ายไม้แฉกแผ่นเรียบของโลก เพื่อให้ทราบถึงแหล่งผลิตที่สำคัญ ประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญ ประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญ ประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญของเอเชียและโอเชียเนีย ประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญของโลกที่ส่งออกไปยังเอเชียและโอเชียเนียและสภาพของการจำหน่ายโดยทั่วไป

3.3 ศึกษาการผลิตไม้แฉกแผ่นเรียบของไทย โดยศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับมูลเหตุการผลิตไม้แฉกแผ่นเรียบขึ้นในประเทศไทย ความสามารถในการผลิตและปริมาณการผลิต แหล่งผลิตที่สำคัญ กรรมวิธีในการผลิต ต้นทุนการผลิต วัตถุดิบและปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการผลิตไม้แฉกแผ่นเรียบของไทย

3.4 ศึกษาการจำหน่ายไม้แฉกแผ่นเรียบของไทยภายในประเทศ เกี่ยวกับโครงสร้างของตลาด ช่องทางการจำหน่าย ปริมาณและมูลค่าการจำหน่ายภายในประเทศ ราคาจำหน่าย การอุปโภคและปัญหาการจำหน่ายตลาดภายในประเทศ

3.5 ศึกษาการจำหน่ายไม้แฉกแผ่นเรียบกับต่างประเทศ เกี่ยวกับความเป็นมาของการจำหน่าย ปริมาณและมูลค่าการส่งออก ตลาดไม้แฉกแผ่นเรียบของไทย ปัจจัยที่ทำให้อุปสงค์ในตลาดต่างประเทศที่สำคัญของไทยเปลี่ยนแปลง ช่องทางการจำหน่าย ราคาและต้นทุนการส่งออก ความช่วยเหลือของรัฐบาลในการส่งออก ปัญหาการส่งออก รวมทั้งหาการคาดคะเนปริมาณการจำหน่ายไม้แฉกแผ่นเรียบของไทยในตลาดภายในประเทศ และต่างประเทศระหว่าง พ.ศ. 2519-2524

4. ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาเกี่ยวกับการผลิตและการจำหน่ายไม้แฉกแผ่นเรียบของไทยในบทที่ 2

ซึ่งเป็นการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับไม้อัดแผ่นเรียบ จะเป็นการศึกษาถึงความหมายและประเภท ที่มาของวัตถุดิบ กรรมวิธีและเครื่องจักรกลที่ใช้ในการผลิต คุณสมบัติและประโยชน์ตลอดจนหลักในการใช้ไม้อัดแผ่นเรียบ เพื่อที่จะนำไปประกอบการวิเคราะห์การผลิตไม้อัดแผ่นเรียบของไทยในบทที่ 4 ส่วนการศึกษการผลิตและการจำหน่ายไม้อัดแผ่นเรียบของโลกในบทที่ 3 จะเป็นการศึกษาอย่างกว้าง ๆ เพื่อให้เข้าใจถึงสถานการณ์โดยทั่วไป สำหรับที่จะนำไปประกอบการวิเคราะห์ปัญหาการจำหน่ายไม้อัดแผ่นเรียบของไทยในบทที่ 5 และ 6 ต่อไป

การศึกษาส่วนใหญ่จะเน้นถึงการผลิตและการจำหน่ายไม้อัดแผ่นเรียบของไทย โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการจำหน่ายไม้อัดแผ่นเรียบ เพื่อสนองความต้องการใช้ภายในประเทศและส่งออกจำหน่ายต่างประเทศในช่วงระหว่าง พ.ศ.

2512-2518

5. ประโยชน์ที่จะได้รับจากผลของการศึกษา

ประโยชน์จากการศึกษการผลิตและจำหน่ายไม้อัดแผ่นเรียบของไทยจะได้รับประโยชน์จากการศึกษาพอสรุป เป็นหัวข้อได้ดังนี้

5.1 เป็นแนวทางในการที่จะตัดสินใจของผู้ที่จะลงทุนประกอบการในอุตสาหกรรมการผลิตไม้อัดแผ่นเรียบขึ้นในประเทศต่อไป

5.2 ผู้ประกอบธุรกิจการจำหน่ายและบริษัทผู้ผลิตรวมทั้งผู้ที่สนใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมผลิตไม้อัดแผ่นเรียบจะได้ทราบถึงการผลิตและการจำหน่ายไม้อัดแผ่นเรียบของโลก ที่จะมีผลกระทบต่อโอกาสการผลิตและการจำหน่ายไม้อัดแผ่นเรียบของไทย

5.3 จะเข้าใจถึงสภาพการผลิตไม้อัดแผ่นเรียบในประเทศไทย ตลอดจนการชี้ให้เห็นถึงปัญหาค้นทุนการผลิตสูง ปัญหาการแข่งขันในด้านการใช้และราคากับผลิตภัณฑ์ที่โชกทดแทนกันได้ ปัญหาการขยายตลาดภายในประเทศและปัญหานโยบายของรัฐบาลพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหานั้น ๆ เพื่อการผลิตและการจำหน่ายไม้อัดแผ่นเรียบของไทยจะได้มีภาวะการดำเนินงานที่ดียิ่งขึ้น

5.4 เป็นแนวทางแกผู้สนใจที่จะประกอบการจำหน่ายไม้อัดแผ่นเรียบให้เข้าใจถึงภาวะการจำหน่ายทั้งตลาดภายในและต่างประเทศ ตลอดจนความช่วยเหลือที่ได้รับจากรัฐบาลในการส่งออก

5.5 เพื่อให้ผู้ประกอบการผลิตไม้อัดแผ่นเรียบใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการผลิตและการตลาดสำหรับตลาดภายในประเทศและต่างประเทศในอนาคต

5.6 ใช้เป็นแนวทางแกผู้สนใจที่จะศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการผลิตและการจำหน่ายไม้อัดแผ่นเรียบต่อไป

6. วิธีการศึกษา

วิธีการศึกษาสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถจำแนกแหล่งที่มาของข้อมูลออกได้ดังนี้

6.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ในวงการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ข้าราชการกระทรวงพาณิชย์ เจ้าหน้าที่ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย บริษัทผู้ผลิตและผู้ประกอบการธุรกิจการส่งออก

6.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการจำหน่ายไม้อัดแผ่นเรียบของไทย ได้แก่ รายงานการวิจัยของกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย รายงานประจำปีของธนาคารแห่งประเทศไทย อนุสารไม้อัดบางนา ของบริษัทไม้อัดไทย จำกัด จำหน่ายเหตุของบริษัทศรีมหาราชา จำกัด บทความและเอกสารอื่น ๆ ของทางราชการและเอกชน เป็นต้น

สำหรับการคาดคะเนหาแนวโน้มปริมาณความต้องการไม้อัดแผ่นเรียบของไทยของตลาดภายในและตลาดต่างประเทศ จะใช้วิธีการ Constant rate of growth เป็นหลักในการคำนวณ

7. นิยามของคำต่าง ๆ ที่ใช้เป็นภาษาเทคนิค

7.1 ราววนุก (Roundwood) หมายถึงไม้ในลักษณะหยาบ ๆ ใดแก่ ไม้ในสภาพธรรมชาติจากการโค่นล้มหรือไม้ที่เก็บผลแล้ว จะเอาเปลือกออกหรือไม่ก็ได้เอาเปลือกออกก็ตาม รูปกลมเป็นซีก เป็นทรงสี่เหลี่ยมหยาบ ๆ หรือในรูปอื่น ๆ (เช่น รากไม้ คอไม้ ตาไม้หรือปมไม้ เป็นต้น) อาจเป็นไม้เสา (เช่น เสาไฟฟ้า โทรเลข โทรศัพท) ซึ่งเหลาอย่างหยาบ ๆ รวมถึงไม้ทั้งหมดที่ได้จากการตัดตอน โดยคิดปริมาณไม้ที่ตัดตอนออกจากป่าและที่ตัดตอนมาจากนอกป่าซึ่งรวมถึงไม้ที่โค่นล้มตามธรรมชาติหรือที่จงใจตัดล้มในช่วงปีปฏิทินหรือปีการทำป่าไม้ ผลิตภัณฑ์ที่รวมอยู่ในราววนุก คือ ชุงไม้แปรรูปที่เลื่อยแล้วและชุงไม้บาง (Sawlogs and veneer logs) ไม้ที่ใช้ในการทำหม้อองแระ (Pitprops) เยื่อไม้ (Pulpwood) ราววนุกจากอุตสาหกรรมอื่น ๆ (Other industrial roundwood) และไม้เชื้อเพลิง (Fuel wood)

7.2 ไม้ หมายถึงไม้เนื้อแข็ง (Non-coniferous) และไม้เนื้ออ่อน (Coniferous)

7.3 ไม้วีเนียร์ (Veneer wood) คือแผ่นไม้บาง ๆ โดยการเอาท่อนชุงมาซอยปอกหรือฉีกเป็นแผ่นบาง ๆ

7.4 ไม้อัดสลัชั้น (Plywood) คือการนำแผ่นวีเนียร์มาประกบซ้อนกันหลาย ๆ แผ่นอัดด้วยกาวหรือตัวประกอบอินทรีย์หรือคือการนำแผ่นไม้บาง ๆ ที่ได้จากการปอกหรือฉีกออกมาจากชุงแล้วนำมาอัดซ้อนกันในทางไขว้ตั้งแต่ 3 ชั้นจนถึง 7 ชั้นด้วยตัวประสานอินทรีย์หรือกาว

7.5 แผ่นชั้นไม้อัด (Particle board) คือแผ่นวัสดุที่ทำจากไม้ในลักษณะที่ถูกตัดเป็นชิ้นเล็ก ๆ นำมารวมกันโดยผ่านกรรมวิธีการผลิตแล้วอัดให้เป็นแผ่นด้วยตัวประสาน

7.6 เอฟ.โอ.บี. (Free on board) หมายถึงราคาของสินค้ารวมค่าจัดส่งสินค้าลงเรือ

7.7 ซี.ไอ.เอฟ. (Cost, Insurance and Freight) หมายถึงราคาของสินค้ารวมค่าประกันภัยทางทะเลและค่าขนส่งถึงจุดหมายปลายทาง